

Svatopluk Čech (1846–1908)

*Poezie má je pravšední,
setkáš se s ní všude:
ku slepci si v kapli přisedni,
on ti ji zahude...*

Ukázka z díla – z básně Má poezie

Obec Obříství proslula nejen druhou svatbou a pobyty českého hudebního génia Bedřicha Smetany, ale bývala i venkovským útočištěm básníka a prozaika Svatopluka Čecha – hlavního představitele literární generace ruchovců. Jeho tvorba zahrnuje historické eposy (*Adamité, Václav z Michalovic, Dagmar...*), alegorické skladby (*Evropa, Slávie*) i venkovské idyly (*Ve stínu lípy*), satiry (*Hanuman*), sociální poezii a díla odrážející společenské a politické rozpory (*Lešetínský kovář, Písně otroka...*). Z prozaických prací dosáhly největší obliby *Pravý výlet pana Broučka do Měsíce* a *Nový epochální výlet pana Broučka, tentokrát do 15. století*.

Svatopluk Čech pocházel z Ostředku na Benešovsku, ale více si oblíbil místa, odkud mohl vidat milovaný Říp. A byla to právě vyhlídka na tuto posvátnou českou horu, jež přispěla k rozhodnutí, že si v roce 1895 (společně se sestrou Zdenkou) koupil v Obříství domek číslo 83, k němuž patřila zahrada a posléze i lidový dřevěný přístěnek, původně exponát pražské Národopisné výstavy. Z nového domova básník na dálku řídil chod Květů, jak o tom svědčí i řádky Jaroslavu Vrchlickému ze

14. listopadu 1895: „Přestěhoval jsem se již do Obříství a budu odtud redigovati beletristickou část Květů... a z té příčiny prosím Vás, jako i jiné naše přispívatele, abyste mi – možno-li – svoji práci pro lednový sešit již před koncem listopadu sem do Obříství zaslal...“. Mlýnář Jan Polívka, bývalý majitel domku, se těšil veliké důvěře: do Prahy odvážel korektury, dodával nové rukopisy – a navíc ochotně obstaral úly, holubník i úpravy zahrady! Dne 19. listopadu 1895 napsal spokojený básník Mikoláš Alšovi: „Vpadl jsem ostatně do Obříství jako slepý. Nabídl se mi tam ke koupi domeček ... domek se mi líbil, vyhlídka do luk a dubových lesů za Labem také, při prvním kroku za vesnicí spatřil jsem starého známého – modrý Říp s bílým kostelíkem – a byl jsem chycen. Líbí se mi zde jak náleží, vedu život poustevníka...“.

Přestože se Svatopluk Čech do Obříství uchýlil z touhy po klidu, k poustevničení nakonec nedošlo, neboť z Prahy i okolí přicházeli četní ctitelé i přátelé z uměleckých kruhů (V. V. Štech, M. Aleš, J. Vrchlický a další). Největší rozruch obec zažila při jeho padesátinách,

kdy sem zavítala i delegace výtvarníků (M. Aleš, S. Sucharda, Jan Preisler...). Osm let pobytu v Obříství vydalo i literární plody: vznikl zde zejména *Roháč na Sioně*, lyrická sbírka *Modlitby k Neznámému* a báseň *Sekáči*. Škoda, že kvůli chatrnému zdraví musel básník své venkovské sídlo opustit a roku 1903 natrvalo přesídlit do Prahy, kde později také zemřel. Pohřben byl na vyšehradském hřbitově. Život Svatopluka Čecha v obci i vzpomínky pamětníků zachytili Miroslav Sígl a Otakar Špecinger v publikacích věnovaných Obříství.

Zřizovatelé: Matice česká, sekce Společnosti Národního muzea, ve spolupráci s Obecním úřadem v Obříství – září 2008
Typografie, tisk: FAST reklamní studio s r. o., Praha 10
Kontakt: Matice česká, Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1, tel. 224 497 333, matice_ceska@nm.cz